

Дағъдин булах

Чални Ватан хвена кIанда!

Горный родник

Курагы райондин общественно-политический газет

1931-йисалай акъатзаза

(ХЕМИС) «30-ЯНВАРЬ» «2020-йис» №4 (7614) «маса гудай къимет 2 манат»

Райадминистрацияда

Гъафтедин нетижаяр къуна

27-январдиз райадминистрациян актөвий залда райондин идари тири гъафтеда авунтай къалахдин нетижаяр къадай совешение кыле фена.

Совещание "Курагы район" муниципальный райондин Кыл Замир Азизов заместитель Махач Хариева кылы тухвана.

М. Хариева 27-январь Ленинград рад гъалкъадай акъудна 76 йис тамам хүнүн талукъарнавай мэрекаттар районда кыле фидайды лагъана.

Къвед лагъай школадин аялрин са группада ийкъяз талукъарнарай райондиктари заседанин залда акция кыле тухвана.

Гүльгүйлай са жерге руководители чии авунтай къалахдикай информация гана.

Райондин образованин отделдин начальник Рамазан Катибова вири школайра Ленинград гъалкъадай ақыданун вакъидаиз талукъ мэрекатар кыле тухузвойди, 4 школада спортивный площадкайра тадараклышун 2 школада спортзал ремонт авун патал. Образованин Министрестводиз арзайра вуганвойди лагъана.

Райадминистрациян физкультурадин спортдин ва жегъилрин кратар рекъяр отделдин начальник Рамиз Рамазанова Кирда Россиянин герой Зейнудин Батмановаз Мемориальный доска ачухуниз мэрекатдиз талукъарна волейболдай ақыжунар кыле фейиди көйдә.

ЦРБ-дин кылин дүхтүр Азим Азимова школайра Чехи пай аялар тарсариз татун себеп яз вири къалериз физ обходар авунаклан滋味айди, абурун гыл ахтармишна, абурукай начагъубур аваты чирна клан滋味айди лагъана. Ада къейд авурвал, еке температуралар алаз тади күмекдиз эверзаяйбурни ава.

Совещанидал чии авунтай къалахдикай информация газас райадминистрациян хуруйн майшатдинни чилерин алакъайрин отделдин начальник Абдул Фаталиев, налоговый идарадин пешекар Секинат Къараҳанова рахана.

М. Хариева гъар са месэла ве-ревирд ийиз, кимивилер арадай ақыудай рекъер къалурна.

Мярекаттар Зейнудин Батмановаз мемориальный доска эцигна

24-январдиз Курагы райондин Кирдийин юкъван школа-интернатда РФ-дин Игит Зейнудин Бат-

Гүльгүйлай рахай райондин агъаскыларини ветеранрин Советдин председатель Фахрудин

мановаз эцигнавай мемориальный доска ачухуниз талукъарнавай митинг кыле фена.

Йикъан сятдин цУдаз Кирдийин юкъван школа-интернатдин вилик Зейнудин Батманован мукъва-квилийр, хубурын же-мят, школадин аялар, муаллимар ва Къылелпатаң территориальный округдин райондай атанвай векиллар къваты ханвай.

Митинг Кирдийин юкъван школа-интернатдин 9-класдин ученицияр тир Гъамият Алимирзоевади ва Милана Рагымовади кыле тухвана. РФ-дин Гүмийн ягъайдалай гүльгүйн 10-класдин ученик Эмир Къулиева иштиракчы Россиянин Игит Зейнудин Батманован умъурларин рекъицайра газас ташшарна.

Гүльгүйлай Кирдийин юкъван школа-интернатдин директор, РД-дин лайхалу муаллим Надир Тыагирова Зейнудин Батмановаша галас санал школада келәй ийсар рикъел хана: "Къе шад ва идах газас санал пашман югыни я. Зейнудин школада келезавай вахтундани дамах газичир, зегметдәл рикъел алай кас тир. Адакай Россиянин Игит хана. Игиттар садраннан рекъидайды туш. Адан рүбъялай да къегъялвал чи арада гъамышалугъуда амукуда".

"Курагы район" муниципальный райондин Кыл Замир Азизовади Россиянин Игит Зейнудин Батманован къегъялвили чаз виризаз марифатдин, къанажатгувилилар ватанпересвиллин рекъяр еке чешнедин тарс гана, а тарс чна садраннан рикъелай ракъурдач лагъана.

Мирзоева Россиянин гъукумат мягъемарунин карда вири иштиракчыриз чипин бубайрин ва ата бубайрин адаптлувал ва гъахвал хүннен патал вафалу хүнүн эвер гана.

Мярекатдал Игитдин мукъван-квилийрин патай рахай Россиянин

Игитдин хендеда Жамиля Батмановади вичин иесидин игитвилиз гүльгүймет авунин лишан яз Игитдин

Ватан тир Кирдийин хурубыз атандай РД-дин Къылелпатаң территориальный округдин райондай атандай рикъелай да кас тир. Адакай Россиянин Игит хана. Игиттар садраннан рекъидайды туш. Адан рүбъялай да къегъялвал чи арада гъамышалугъуда амукуда".

командайриз хана.

Гъалибчыриз ва призериз "Курагы район" муниципальный райондин Кыл З.Азизова ва райондиктари залда спортивный залда жегъилрин кратар рекъяр Р.Рамазанова медалар, грамотајар, пулдин ва маса къимет-лу пишкешар гана.

М.Агъмедова.

27-январь Ленинград шегъер душмандин гъалкъадай акъудай югъ я

Ватандин Чехи дяведа иллаки со-
ветрин халкъдин умъурда къетлен
гел тұна. Къуд йисуз ара датана
давам хыйи и завалди миллион-
ралди советрин инсанар: жегилар,
күзбүбүр, аялар, дишегълияр-вах-
тусудақаз телефина, сағы амукъай
багърийрин бейнида дерин гел
туна.

Ингье Ватандин Чехи дяведин

дин ағалийри кашахъ, мекиви-
лихъ, кылелай хар хиз къазвай
гүллейрихъни артиллериядин сна-
рядрихъ галас женг чүгутна. Эхир-
и 1944-йисан 27-январдиз шегъ-
ер душмандин гъалкъадай акъуда.
И важибул вакынадиз талуқыз Кыу-
рагъын Г-нумрадин юкъван шко-

рикелай тефидай йикъар чавай
югъ-квандавай яргаз къакъатзала.
Алай йис советрин инсанрин
умъурда къетлен йис я. Алай йи-
суз чна немсерин чапхунчырин
винел Чехи гъалибвал къазанми-
шайдалай инихъ 75 йис тамам хұн-

лада гәя и мярекатдиз талуқыз тир
линейка тухвана. Ам школадин та-
рихдин мұаллим Алибекова Ифри-
за ачуна ва кыле тухвана.

Мұаллимар тир Катибова Зина-
идади, Къазиева Шафигади, тарих-
дин мұаллим Алибекова Ифриза
Ленинграддин ағалияр патал гъа-
зурнавай кар-
точкары вә гәя
вахтунин фан
къадар гъазур-
на, къват
хъанвайбуруз
къалурна. Гаф
тарихдин мұ-
аллим Марият
Рагымхано-
вадиз гана.

-Гъөрмет-
лу аялар, игра-
ми мұалли-
мар, къенин
югъ, 27-ян-
варь Ватандин
Чехи дяведин
та ри х да
къетлен югъ я.
Чаз малум тир-
вал, 1941-йи-
сан 8-сентябрь-
дилай 1945-
ийсан 27-ян-
вардада чи
лап гүзел ва
гүльчег шегъ-
еррикай сад
ти. Ленин-
град душмандин гъалкъада хъана. А
вакынайрикай раҳун заз къадарсуз
четин я. Себебни ам я хыи, шегъер-
да аялар, дишегълиири, яшлу
итимрини къадарсуз четин вахтар-
каш, меки эки авуна. Сифте яз Ба-
даевский недай-хъвадан сұрсет
авай складар душмандин бомбаяр
аватуниди барбат хъана, каны. Ги-
шила авай шегъердин ағалийри
гъилденни месецди чиркин кү-
чедал авахънавай ризкы нез, са
гъелле чипин каш къена. 800 грамм
фалай башламишина 125 граммдал
къван (къадар фу-125 гр. фан кар-
точкани галас хейлин мұаллимріз

шад гъалара къейд ийида . И важи-
лу ва къетлен вакъидаал чавай
гъаълудақаз дамаш ийз жеда.

Егер чна Ватандин Чехи дяве-
дин тарихдин са чилиз вил
вегъета... Садазни сир туш хыи,
душмандин къилин лап чуру ни-
ятрикай сад Ленинград шегъер къун
ти. Ингье Ватандин Чехи дяве-
башламишай анжак лап са Тимил
вахтундилай, 8-сентябрдиз Ленин-
граддал сифте яз бомбаяр вегъез
башламишна. Са Тимил вахтунди-
лай шегъер немсерин гъалкъада
гъатна. Саки 900 юкъузни йифиз
гъалкъада гъатнавай. Ленинград-

Дерин гел тұна

гана)-им йикъа къалахазавай гъар
са касдал ва гъар са ағвалидал гъал-
тавай. Амма советрин халкъди-
яру къушунди шегъер гъалкъадай
акъудун патал чипин чанарилайні
гъль къаңуна, Верховный Главно-
командующий И.В.Сталинан буй-
рутгъ къилиз акъуда.

Шегъер саки 900 юкъуз гъалкъа-
да хұнникаш вә советрин халкъдин
викеғельвилек яргъалди школадин
директор Гъамид Мисрива ва
къелүнин тербиядин реккяя шко-
ладин директордін заместитель
Валентина Рамазановади сұбыгъет
авуна.

И мярекатдал аялар Ватандин
Чехи дяведиз талуқыз тир шишиар
къелна, гъатта дяведин вахтунда чи
аскерри тамамарай са манини та-
мамарна. Мярекатда 5-11-класстин
хейлин аялар лап активнідаказ

иштирака. Шегъер гъалкъада хұн-
нис талуқыз гъазурай кинофильм-
ди аялрин зигъинда иллаки къетлен
гел тұна.

Школада къелүнин тербиядин
къалах вини дережадыз акъудунин
мураддалди, ихътиң мярекатар
мұқывал-мұқывал къиле тухузва. Ва-
тандин Чехи дяведихъ галас алакъ-
алу из алай йис хұннис килигна, ихътиң
мярекатар мұқывал-мұқывал
къиле тухузва. Ватандин Чехи дя-
ведихъ галас алакъалу из алай йис
советрин инсанрин умъурда къетлен
йис хұннис килигна, ихътиң мярекатар
Москвадин кләник душ-
ман күківаруны, Курскдин къекъ-
үндал, Севастополь, Стalinград,
Кавказ хұннис талуқыз яхай яғъ-
унрин тъакъиндай фильмар
түккүлірна, аялріз къалурунал заз
муаллимрін фикир къелевал желб
ийиз қлангаза.

Г. Семедова, Къурагъын 1-нумрадин
юкъван школадин
муаллим.

Акция къиле фена

27-январдиз "Гъалибвилин Йи-
сан" сергъятра аваз Къурагъын

залдис фена. Шуд лагъай классдин
ученик Руслан Балаева речь

къедай лагъай нумрадин юкъван
школадин аялрни мұаллими
Ленинград гъалкъадай акъуда 76
йис тамам хұннис талуқарнавай

къелайдалай гүльгүнніз, школьни-
ки залда авайбуруз фан талонарни
125 гр чұлал фу пайна. Школьни-
кин мұлькуз талуқарнавай

программа газа хуль-
руны площааддал
ва идарайриз
фена.

И мярекатди-
лай гъөрмәт шко-
ладин залда еке
экран эзигна
Ленинградди-
кай документаль-
ный фильм-
майриз килигна.

Аялріз и
ф и л ь м а й р и
рикін дериндай таъсирна.

акция тешкилна къиле тухвана.

Күйгүне парталарни алукъина,
шалар галчуданай аялар райондин
администрациядин заседанийрин

Ж.Бутаева, Къурагъын 2-нумрадин
юкъван школадин
муаллим.

Чехи Гъалибилин 75 йис тамам хүнлиз талукъ яз

Сталинград патал женгер

Ватандин Чехи дяведин тарих да инсанрин риклелай гыч са вахтундани тефидий крар гзаф хъана. Сталинград патал женгерни тарих да магълуб тежедай Гитлеран къушунар къаник акатай женгерикай сад хъана.

Москвадин къаник сифте ягънтар къур Гитлеран къушунривай Москва къун патал женгер дава-

мариз хъбнанач. 1942-йисан гатуз фашистрин жалалтар Волгадихъ, Кавказдин девлетар къун патал, сухумшик хъана. Гитлерчиррихъ гъак! Кавказ Россиядихъ михъиз галудунин ниятарни авай. Генерал Ф. Паулюс къиле авай немсерин б-армияди Сталинграддада гъужумна. Амма и армияди гъикъван чалишшишилдер авунгъани, Сталинград хъзвай Советрин аскерри рей ганач. Шегъер къацуз тежедайди аннамишай Гитлеран къушунри чиз къумек тарабна ва Кавказдихъ еримишавай 4-танкарин армияни Сталинграддин терефдихъ хтана. Къуват са шумуд сеферда артух хъай гитлерчиряш шегъердив лап мукъва хъана.

Сталинград хъзвай къегъалри инсаниятдин тарихда такур хътин къегъалвилер къалурна. Абуру чини чанарилайни гъиль къаучуна, душмандихъ галаз женг чутугуна.

1942-йисан 23-августдиз къуватар са шумуд сеферда артух тир немсерин къушунар Волга вацал агакъна ва абуру Кеферпаган Сталинград къуна. Гъа са вахтунда душмандин самолетри шегъердал бомбаяр вегъез башламишна. Абурун къаст шегъер чилихъ галаз сад авун тир. Амма душмандивай садлагъана шегъер къаучуз

на тестикъарна. Ингье 1942-йисан 13-ноябрдин пакамахъ чи артилерияди женг башламишавайди хабар гана. Гуьгуынлай танкарни вилики еримиш хъана. 23-ноябрдиз Калач шегъердин патав чи къве фронтдин аскерар, душман тергна, сад садак акахъна. Немсерин 6 ба 4-танкарин армияр гъалькъада гътнавай-санлай къаучурла 330 агъзур фашистрин аскерар.

Немсерин фельдмаршал Манштейн Паулюсаз къумек яз атан. Амма са вахтара вич магълуб тежедайди яз гъисабзавай Паулюсан къушун лап зайиф хънвай. Паулюсаз къумек яз атай Манштейнан къушун Сталинграддивай 35-40 километрдин яргъа амас 2-гвардейский армияди, къиле Г.Я.Малиновский аваз, акъвазарна ва ам саки михъиз барбатина. Сагъдиз амукъай душмандин жалалтар Ростовдихъди хъфена.

Инал тарихда гътнавай мад са кардикай лугъун лазим я. Сталинградда гъалькъада авай душманди яракъар вахкун истемишила, Паулюса и истемишун къабулначир. Паулюсан руьг хкажун патал Гитлерада аз фельдмаршалин чинни ганай. Амма и алахъунар гъаваянбур хънвай. 1943-йисан 2-февралдиз Паулюса рей гайивилин гъакъиндай икъардал къул чутугуна. 91 агъзур аскер есирада гътната. Абурун арада 24 генерални авай.

Сталинград патал женгер Ватандин Чехи дяведин тарихда тикрар тежедай женгер яз гътнава. Гуьгуынлай чи аскерри немсерин жалалтарииз мадни Чехи ягъунар къуна, чи Ватандин сергъятар душмандикай михъиз азадна, Европадин халкъарни лукъиликай хкудна, Берлиндиз гъахъна, Рейхстагдал гъалибилин Яру пайдах хкажна. Советрин Союздин къушунрин баркаллу краарла а чавуз вири инсаниятди дамах авуна.

Ш.Исаев

Сталинграддин женгинин ишлиракчи-советрин союздин иgit Араз Алиеваз

(мани)

Лезгистанда са хубъ ава:
Элдиз масан Цилингар.
Хурел илгъамд къаир ала,
Тарихда тур вичин Твар
Ваз шукур хъуй, перведигар.

Припев:
Шаир Эмин, Игит Араз-
Цилингарин къизилгүльер.
Эмин илгъам рикле аваз
Ви рухвайри чугур женгер
Риклелай гыч фидани мегер?

Цуругуд сан аваз яшда
Гътна, Араз, вун савашда.
Душман вуна хупI кармашна,
Твар гътна ви савун аршда.
Гъалиб йикъаз вун тамашна
Игитрикай сад, хвейи Сталинград.

Волгадални Свирь вацал
Ви ивидин гелер ала.
80 йисан умурд къацал
Ваз тебриқдин телер ала,
Вахъ тамарзлу вилер ама
Игитрикай сад, хвейи Сталинград.

Лекърен ериш, Араз-аяз
Жида хътиз, душманд акъаз.
Тергна гъульягъ, Гъаливал газ
Хтана вун, Игит хва яз,
Къизилдин гъед хурал алаz
Игитрикай сад, хвейи Сталинград.

Цилингарни Ивановка,
Урусатни Дагъустан
Ви гъунарри сад авуна.
Шад авуна Лезгистан,
Рекъидач вун, игит жаван
Игитрикай сад, хвейи Сталинград.

ДАГЪДИН Б У Л А Х

ТЕҢСИЛДАЙ:

«Къуратай район» мунисипалный
райондин администрация

УЧРЕДИТЕЛЬ:

Администрация МР «Курахский район»

КЫЛДЫРДАКТОР

А.Г. РАМАЗНОВА

redaktork@mail.ru

ЖАВАБДАР СЕКРЕТАРЬ

Ф.С. МЕГЬАМЕДОВА

ОГДЕДИН РЕДАКТОР

М.Н.АГЫМЕДОВА

ВЕРСТКА И ИЗВАДЫ

И.Г. ЮСУПОВА

Газет "Дагъдин булах" редакциядии компьютердин базалда къатын, верстка авуна, райондин "Дагъдин булах" чанханада чапна. Газета набрана и сверстана на компьютерной базе "Горный родник".

Газет чан ийизвай вахт-14.00

Чан ийиз ваххана-10.00

368180, Курахский район

с.Курах.

Газета отпечатана в Курахской районной типографии "Горный родник".

Адрес редакции и издателя:

368180, Курахский район,
с.Курах, ул.Назаралиева, 4.

Индекс 51358

Тираж 1004

Редакциядии макъалайрин авторлорин фикирар сад тахъумуккин я. Макъалайрин, абура гъизвай делилдирин дүзүүлини патахай жаваб авторри чин гуда. Макъалайриз рецензија гузвач ва абуз элкъевна вахкузув. Мадни, чини макъалайра легинзирир тунал, къиле легинзарнал разы түшүр мүхбүрривай чина абуз редакциядиз ракъур тавуу таалабазаа. Газет массовый информацийдин ва печатдин тақыттар регистрация ийдай ва Дагъустан

Республикада абурун гъакъиндай Россиядин Федерациядии законар къилиз акъбулдунал гүзчиндайл Регионалын управленици регистрация авуна.

Газета зарегистрирована Южным окружным межрегиональным территориальным управлением.

Регистрационный номер

ПИ № 10-4947

от 20 февраля 2003 года

РЕДАКЦИЯДИН АДРЕС:

368180, Курахский район,
Назаралиево күчө, 4.

тел.: 22-0-61